

Länsstyrelsen
Västmanlands län

**Överenskommelse U-Sam
Samverkan på regional
nivå före, under och efter
en samhällsstörning,
extraordinär händelse
eller höjd beredskap**

U-Sam
Krisberedskap i Västmanland

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Diarienummer: 457-2624-22

Foto: Jonas Helmersson, Försvarsmakten, Marcus Åhlén, Combat Camera, Försvarsmakten

Överenskommelse U-Sam – samverkan på regional nivå före, under och efter en samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap

Inledning

Samhällets krisberedskap bygger på att alla parter tar sitt ansvar, samverkar, samordnar och stödjer varandra före, under och efter en samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap. Alla parter har ett ansvar att delta och bidra efter förutsättningar, förmåga, uppdrag och roller.

Samarbetet och samverkan inom U-Sam ska utgå från *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*¹.

Parter i överenskommelsen

Parterna i överenskommelsen är Arboga kommun, Fagersta kommun, Hallstahammars kommun, Kungsörs kommun, Köpings kommun, Norbergs kommun, Sala kommun, Skinnskattebergs kommun, Surahammars kommun, Västerås stad, Region Västmanland, Polismyndigheten, SOS-Alarm Sverige AB, Sveriges Radio Västmanland P4, Räddningstjänsten Mälardalen, Södra Dalarnas räddningstjänstförbund, Försvarsmakten, Trafikverket och Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Beslut om vilka parter som ska ingå i överenskommelsen tas av regionala krishanteringsrådet. Det kan antingen ske via en intresseanmälan från intresserad part till regionala krishanteringsrådet (via Länsstyrelsen) eller utifrån en aktörsanalys som genomförs av samordningsgruppen.

Syfte

Syftet med U-Sam är att tillsammans stärka och utveckla vår förmåga att hantera en samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap i länet. Det uppnås genom gemensam planering, utbildning, övning och gemensamma aktiviteter.

Bärande samverkansprinciper före, under och efter en samhällsstörning²

- Alla parter tar initiativ till och medverkar vid samverkan.^{3 4}
- Alla parter deltar i samverkan utifrån eget ansvar, uppdrag och förutsättningar.
- Alla parter har ett helhetsperspektiv och bidrar aktivt med information, kunskap, erfarenhet och resurser.
- Samverkan präglas av öppenhet, tillit och handlingskraft.

---

1. Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, publikationsnummer MSB777, 2018.

2. Samhällsstörningar kan ske både i fred, kris och höjd beredskap.

3. Samverkan syftande till samordning och gemensamma/riktade åtgärder utifrån tillämpningen av Gemensamma grunder.

4. I början kan det vara viktigt och bra om alla parter är med i samverkan, sedan kan behovet styras om alla behöver delta eller inte.

Före en samhällsstörning

För att åstadkomma gemensam inriktning och samordning krävs att förutsättningarna är etablerade i det dagliga arbetet genom bland annat samverkan, kompetenshöjning genom utbildning och övning och gemensam planering.

Regionala krishanteringsrådet

Syftet med krishanteringsrådet är att skapa förutsättningar för samverkan och vara kompetenshöjande i krisberedskaps- och totalförvarsfrågor före, under och efter en samhällsstörning, extraordinär händelse och höjd beredskap. Regionala krishanteringsrådet ansvarar för uppföljningen av överenskommelsen och beslutar om länets inriktning inom krisberedskap och totalförvar. Rådet ska träffas minst två gånger per år med ansvariga på högsta politiska och tjänstemannanivå.

Vid ett av tillfällena bjuds även representanter för näringsliv, centrala myndigheter och civilsamhället in för att få information om arbetet med krisberedskaps- och totalförvarsfrågor i Västmanlands län och Sverige. Sammankallande för regionala krishanteringsrådet är landshövdingen.⁵

Samordningsgruppen

Samordningsgruppens ansvar är att initiera arbete, återrapportera i egen organisation, vägleda arbetsgrupper och nätverk samt genomföra aktiviteter för att uppfylla regionala krishanteringsrådets inriktning. Gruppen har även ansvaret för att omsätta erfarenheter och lärdomar från en inträffad samhällsstörning. Sammankallande för samordningsgruppen är Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Kommunchefer och andra myndighetschefer ska bjudas in en gång per år till samordningsgruppen.

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper kan vara såväl permanenta som tillfälliga och initieras utifrån parternas behov. Arbetsgrupperna ska löpande rapportera sitt pågående arbete till samordningsgruppen, som i sin tur rapporterar till regionala krishanteringsrådet. Vissa av de permanenta arbetsgrupperna kan vara vilande. Sammankallande för arbetsgruppen kan antingen vara den part som har ansvar för frågan gruppen arbetar med eller enligt överenskommelse inom samordningsgruppen.

Nätverk

Syftet med nätverken är att utbyta erfarenheter och vara kompetenshöjande. Nätverken organiseras och sammankallas av den part som är ansvarig för frågorna/verksamheten nätverken behandlar eller enligt överenskommelsen inom samordningsgruppen eller en arbetsgrupp.

Omvärldsbevakning

Syftet är att genom ett proaktivt arbetssätt dela information för att kunna fånga upp signaler och förhindra en negativ händelseutveckling. Omvärldsbevakningsmöten sker en gång per vecka där U-Sams parter presenterar aktuell lägesbild med eventuella samverkansbehov.

Under en samhällsstörning

Inom U-Sam finns etablerade strukturer och arbetssätt för hur en samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap som berör hela eller delar av Västmanlands län ska hanteras.

---

5. Samordningsgruppen tar fram en bilaga som tydliggör agendan för regionala krishanteringsrådets träffar. T. ex. nya parter i U-Sam, återkoppling från utbildningar och övningar, målgrupp för mötet med mera.

Inriktnings- och samordningskontakt (ISK)

Varje part i U-Sam har en samverkansansvarig (tjänsteman i beredskap, vakthavande, inre befäl eller motsvarande) som är den primära kontaktvägen för att tidigt kunna agera och initiera åtgärder vid samhällsstörningar.

Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Vid en samhällsstörning sker samordningen av åtgärder på regional nivå genom en inriktnings- och samordningsfunktion som Länsstyrelsen leder. Sammankallning sker genom i förväg uppgjorda larmrutiner. Samtliga parter kan initiera att funktionen sammankallas genom Länsstyrelsens tjänsteman i beredskap.

Inriktnings- och samordningsfunktionens huvuduppgift är att göra en bedömning av situationen, träffa överenskommelser om aktörsgemensam inriktning, samordning av åtgärder och prioritering av resurser. Alla representanter i inriktnings- och samordningsfunktionen har mandat att företräda och bidra utifrån sin organisation.

Att inriktnings- och samordningsfunktionen sammankallas innebär inte att någon part tar över någon annan parts ansvar, utan att alla är med och bidrar till helheten.

Stöd till inriktnings- och samordningsfunktion

Vid behov kan ett ISF-stöd aktiveras för hantering av händelsen. Exempel på funktioner som kan finnas i stödet är lägesbild/analys (inklusive omvärldsbevakning), kommunikation, administration/logistik och personal. Funktionerna bemannas i första hand av personal från Länsstyrelsen och byggs vid behov på av parter i U-Sam. Funktionerna kan även förstärkas av andra parter.

Efter en samhällsstörning

För att uppfylla överenskommelsens syfte, att stärka och utveckla vår gemensamma förmåga, behöver parterna utvärdera och tillvarata erfarenheter och lärdomar efter en inträffad händelse.⁶

Ekonomi

Respektive part svarar för egna kostnader för deltagande i aktiviteterna inom U-Sam. Finns behov av att dela resurser under en längre tid regleras det mellan berörda parter i särskild ordning. Vissa av aktiviteterna som genomförs genom U-Sam kan finansieras av Länsstyrelsen eller av andra statliga medel.

Uppföljning

Överenskommelsen ses över årligen av regionala krishanteringsrådet. Enklare redaktionella förändringar av överenskommelsen kan genomföras och godkännas av samordningsgruppen.

Bilagor

Denna överenskommelse kan förtydligas och utvecklas genom bilagor (t. ex. mallar, rutiner, dagordningar, instruktioner eller planer). Samordningsgruppen ansvarar för att upprätta, ändra och gallra bilagorna utan att en ny överenskommelse behöver tecknas.

---

6. En gemensam grund vad gäller utvärdering behöver tas fram för U-Sam.

**Överenskommelse U-Sam – samverkan på regional nivå
före, under och efter en samhällsstörning, extraordinär
händelse eller höjd beredskap**